

Hvad betyder avlen for svineproducenten?

Organiseret avl med svin i Danmark har været etableret siden 1896, og avlssystemet er løbende opdateret gennem tiden. Fra 1949 til 1960 kom de nationale forsøgsstationer til. De er senere nedlagt og erstattet med Bøgildgård, hvor der i dag afprøves orner mht. til produktionsegenskaberne tilvækst, kødprocent, styrke og ikke mindst foderforbrug.

I 1992 blev besætningsafprøvningen etableret, og i 2008 blev der afprøvet ca. 100.000 avlsdyr på Bøgildgård og i avlsbesætningerne. Derudover bidrager avls- og opformeringsbesætninger med information via ca. 140.000 kuld årligt. Sammenlignes afprøvningsomfanget i Danmark med avlselskaber i udlandet, er det netop her den danske svineavl adskiller sig.

Grundlaget for en effektiv svineavl er altså til stede, men får de danske svineproducenter valuta for pengene?

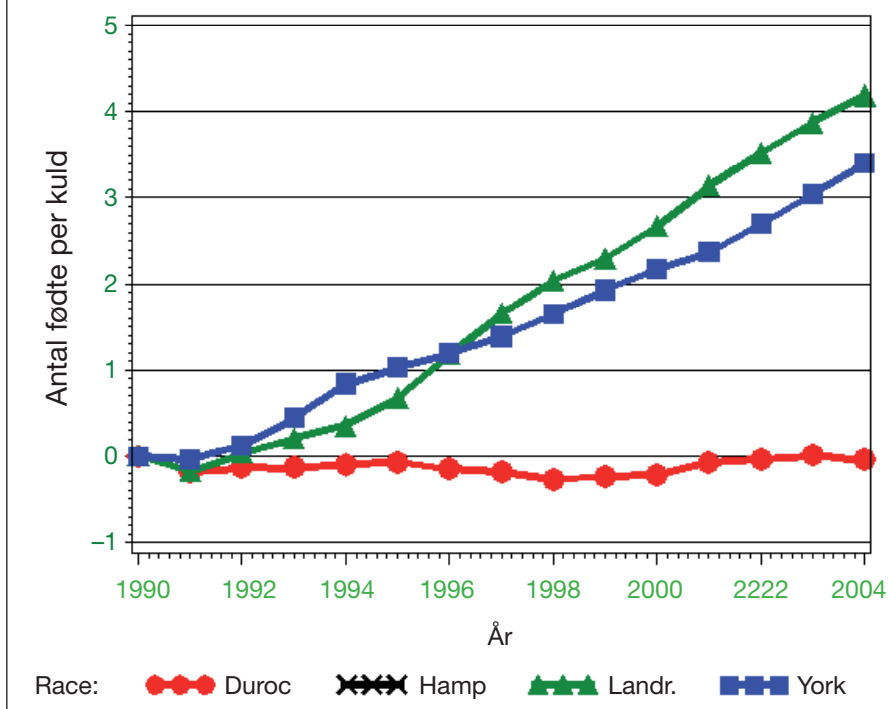
Avl for øget kuldstørrelse

I 1992 blev frugtbarhed inddraget i avlsmålet for Landrace og Yorkshire. Og figur 1 viser tydeligt den fremgang i antal fødte grise pr. kuld, der efterfølgende er skabt i de to racer. Denne effekt har spredt sig fra avl og opformeringsbesætningerne ud i produktionsbesætningerne. Og der bliver nu ikke længere kun talt om et mål på 30 grise pr. årssø - nej nu er sejlet sat for at nå 35 grise pr. årssø.

Selvfølgelig er der kommet mere fokus på pasning af søerne rundt i landets besætninger pga. flere fødte grise. Men jeg tror, de danske svineproducenter er helt klar over, det høje genetiske potentiale de danske avlsdyr har mht. høj kuldstørrelse.

Avlsmålet for frugtbarhed blev i 2004

Udvikling i antal fødte (FGK)

ændret fra FGK (fødte grise pr. kuld) til LG5 (antal grise på dag 5). Denne ændring blev gennemført, fordi dødeligheden (dødfødte og døde i diegivningsperioden) øges

med den stigende kuldstørrelse - og der er naturligvis ønske om, at søen ikke bare får men også fravæner mange grise. Den årlige avlsfremgang er fastholdt, nu blot målt som antal levende grise pr. kuld 5 dage efter faringen.

En opgørelse fra 2008 viser, at søer med højt LG5-tal får flere grise end søer med lavt subindeks for denne egenskab.

Virker avlen?

I tabel 1 ses den årlige avlsfremgang i gennemsnit for de sidste 4 år.

For at få betydning skal avlsfremgangen overføres til produktionsbesætningerne, og her er der fra Dansk Svineproduktions side foretaget en række undersøgelser af effekten

Bjerringbro Vægte

Skovmarken 10 Vindum · 8850 Bjerringbro
Tlf. 8668 5255 · Fax 8668 5216
www.bjerringbrovaegte.dk

Fuldelektronisk vægtvogn
Vægtvogn fremstilles i tre størrelser - 200, 270 eller 400 liter
Ideel til fravæning af smågrise og kontrol vejning af foder
Minimum 100 timer drifttid pr. opladning
Store let aflæselige tal
Kan også leveres i hybrid elektronisk udførelse

Alt i vægte til landbrug · Vejeopgaver løses billigere end du tror

Af cand. Agro Hans Ulrik Jensen LandboMidtØst

af avlsniveaets indflydelse på resultaterne, der opnås i produktionsbesætningerne.

Resultatet viser, at 85 procent af avlsfremgangen i LG5 kan genfindes i produktionsbesætningerne, så med en lidt grov udregning kan den enkelte svineproducent forvente at få gavn af ca. 0,3 ekstra gris/kuld (eller ca. 0,7 grise/årssø) i sin besætning. For de øvrige undersøgte egenskaber er der ligeledes tale om høj gennemslagskraft.

Uforløst potentiale

Formår de danske svineproducenter at udnytte fremgangen i deres produktion?

Siden høsten 2007 har foderpriserne mildt sagt været svingende, og der kom ekstra fokus på foderudnyttelsen i produktionsbesætningerne. På trods af at foderudnyttelse i flere år har lagt beslag på ca. 1/3 af avlsmålet i Duroc, har det ikke været muligt at måle en fornuftig fremgang ude i produktionen.

Arveligheden for en given egenskab er defineret som den del af variationen i produktionsniveau, der kan tilskrives arv. Resten af variationen kan tilskrives miljøfaktorer.

Arvelighed for foderudnyttelse er 0,33, hvilket altså betyder, at en ret stor del af de forskelle, der ses mellem besætninger er betinget af miljømæssige forskelle.

Avlsfremgang, gns. 4 år

	Dgl	FES	Kød	Kuld	Styrke
Duroc	19,2	-0,040	0,17		0,03
Landrace	8,0	-0,023	-0,01	0,44	0,03
Yorkshire	-0,1	-0,006	0,04	0,44	0,04

Med andre ord har den enkelte svineproducent stor indflydelse på, hvor højt besætningens produktionsniveau skal være mht. foderudnyttelsen.

Der er således et uforløst potentiale i den danske slagtesvineproduktion, som bare venter på at blive udnyttet.

Hvordan sikrer den enkelte svineproducent, at besætningens produktionsmæssige potentiale udnyttes?

Der skal være styr på besætningens avlsstrategi og hermed et der kun to alternativer indkøb af avlsdyr eller egen produktion af avlsdyr ved brug af kernestyring. Der er fordele og ulemper ved begge strategier, og

det afhænger meget af forholdene og interessen i den enkelte besætning.

Men er målet at være på med i den bedste fjerdedel af dansksvineproduktion mht. produktionsresultater, skal der være en klar avlsstrategi. Herudover skal pasningsniveauet i staldene være højt, for selv om de danske avlsdyr har et højt avlspotential, kan en middelmådig pasning ødelægge det hele. Optimale resultater kræver gode avlsdyr og dygtig pasning.

Rent avlsmæssigt er "der sat penge i banken" - det er op til den enkelte svineproducent, om han/hun vil udnytte den opsparede kapital. ■

Vestsjællands ornestation får de bedste danavl orner og kører med en udskiftning på 100%, så vores indexniveau hele tiden ligger tæt på avlsfremgang.

Tlf.: 5886 9308
Fax: 5886 9469
E-mail: vos-ks@mail.dk

